

INPÅ LIVET

ÅLDRAS MED HIV

Redaktör: Maria Werner
E-post: inpalivet@sydsvenskan.se Telefon: 040-28 13 38
Postadress: Inpå livet, Sydsvenskan, 205 05 Malmö

"Jag har aldrig haft så roligt i hela mitt liv", säger den tidigare musiklearen Kenth Fredriksson, 68. Trots hiv och cancer försöker han vara så aktiv som möjligt och hoppas få många år till.

"Skräcken är att sitta som en idiot

Största rädslan inför alderdomen är att bli sittande ensam och sysslös. Det säger Kenth Fredriksson, 68, som fick en hiv-diagnos för sex år sedan.

– Jag tänker inte så mycket på det längre. Livet har aldrig varit så bra som nu – om det inte vore för cancer.

MALMÖ
■ – Om jag hade haft en rullator på balkongen hade alla trott att det bor en gammal tant här, säger Kenth Fredriksson och skrattar när han visar runt i tvåan i Slottsstaden.

Han pekar på alla pryd-
nadssaker, väggbonader
och svartvita fotografier på
hyllor och väggar. Oljemål-

ningar vittnar om intresset
för eget skapande. Pianot
och gitarren om det tidi-
gare yrkeslivet som musik-
och rytmiklärare.

Här i "Käppastaden" har
han bott i drygt tjugo år.
Han trivs och hoppas kla-
ra sig själv i många år till.
Livslusten är enorm efter
att länge ha levt i en lön.

– Jag hade en tuff barn-
dom, säger han och be-
rättar om uppväxten i lilla
Vanstad på Österlen. Om
hur han mobbades i skolan
för att han föredrog att
"hoppa hopprep och byta
filmstjärnor" med flickorna
framför att "gallra betor
och slåss" med pojkarna.

Han vågade inte leva ut
sin sexuella läggning förrän

FAKTA

Hiv och aids

■ Hiv är en förkortning för
humant immunbristvirus.
Viruset förstör immunförsvaret
och utan behandling är sjuk-
domen dödlig (aids). Kan över-
föras vid samlag, genom blod
eller från mor till barn vid gravi-
ditet, förlossning och amning.

■ En välfungerande behandling
gör att virusnivåerna sjunker till
praktiskt taget noll. Risken för
att överföra hiv är då mycket låg
eller minimal. Hiv kan i dag ses
som en kronisk sjukdom som
kräver livslång behandling.
Källa: Hiv-Sverige

BERÄTTA

■ Har du liknande erfarenheter?
Mejla inpalivet@sydsvenskan.
se.

i trettioårsåldern. Då hade
han tillfälliga förbindelser
med olika män, men aldrig
någon längre relation.

Allt skedde i smyg. Rädslan
för vad andra skulle
tycka var stark.

– Min täckmantel blev
att gå ut och dansa flera
gångar i veckan. När folk
frågade varför jag inte hade
någon tjej svarade jag att
jag inte hittat någon.

Till slut orkade han inte
ljugna längre. När han var
55 år berättade han för
rektorn på skolan där han
arbetade att han var ho-
mosexuell och bad denne
informera kollegorna.

– Jag var särskilt rädd för
hur en del manliga kollegor
skulle reagera, men de stöt-
tade mig allihop.

Kenth Fredriksson kän-
de stor lättnad och öppen-

heten innebar en omstart
i livet.

– Det dumaste jag gjort
var att inte berätta tidigare.

I sextioårsåldern blev
han gradvis alltmer förvir-
rad. Omgivningen reagera-
de på att han uppförde sig
konstigt. Till slut var han
så borta att han inte kunde
sköta sin hygien, inte skilja
på dag och natt och inte var
medveten om vad han själv
gjorde.

– När jag blev inlagd på
infektionskliniken trodde
de att jag var dement. De
tänkte inte på hiv efter-
som de tyckte att jag var
för gammal. Jag har en
läkare på minneskliniken
att tacka för att jag lever.
Han föreslog att jag skulle
testas. Virusnivåer var då
så höga att jag var nära att
utveckla aids.

Troligen smittades han

Tipsa oss!

Har du egna berättelser eller förslag på människor och ämnen vi bör skriva om så är du välkommen att e-posta, skriva eller ringa. Jag ser fram emot att höra av dig!

MARIA WERNER, REDAKTÖR

Följ Inpå livet och diskutera artiklarna på Facebook.com/inpalivets

Följ Inpå livet på Instagram: inpa_livet

Äldre med hiv berättar om sina liv i bok

MALMÖ

■ **Allt fler äldre i Sverige lever med hiv. Såväl de själva som vården och omsorgen behöver förbereda sig för att de sista åren i livet ska bli bra. Ett trettiotal personer med diagnosen deltar nu i ett projekt som ska öka kunskap och förståelse.**

Omkring 7000 personer i Sverige har en hiv-diagnos. Gruppen växer stadigt och genomsnittsåldern blir allt högre. Drygt fyrtio procent är i dag över femtio år. Detta beror dels på effektiva läkemedel, dels på att allt fler äldre diagnosticerats med hiv.

Hiv innebär ökad risk för andra åldersrelaterade sjukdomar, tidigare åldersbesvär och kortare medellivslängd. Det påverkar livskvaliteten och kan leda till oro inför fler vårdkontakter, ytterligare medicinering och bemötande. Personal inom vård och omsorg ställs också inför nya utmaningar.

”Äldreprojektet”, som drivs från Malmö av organisationen Hiv-Sverige och finansieras av Arvsfonden under tre år, ska synliggöra och förbättra äldre hiv-

positivas livssituation. Det ska bland annat utmynnas i en bok baserad på drabbades egna erfarenheter.

– Vi är första generationen som åldras med hiv, säger Erik Granebjer, 52 år, som fick sin diagnos 1992.

Han leder en av projektets fyra grupper runt om i landet där äldre med hiv träffas för att dela med sig av livsberättelser och diskutera hur de vill ha det framöver. Det enda de har gemensamt är sjukdomen. Kön, bakgrund och sexuell läggning varierar.

– Ensamheten och utsattheten försvinner inte bara för att vi blir äldre. Stigmat kring hiv finns kvar. Personal på alla äldreboenden måste ha kunskaper om hiv. Jag vill kunna prata öppet om det eftersom det är en del av mitt liv.

Det är viktigt att hiv betraktas som vilken sjukdom som helst, samtidigt som det måste respekteras att alla inte är öppna med sin diagnos, menar han.

Den skånska gruppen träffas en gång i månaden och har även fått en viktig social funktion.

– Vi har blivit vänner och tar hand om varandra.

MARIA WERNER

maria.werner@sydsvenskan.se

och bara glo”

redan på 1980-talet. Virusets har legat latent i kroppen.

– Det var tur i oturen, annars hade jag kanske inte levt i dag.

Medicinerna gjorde honom snabbt bättre. Men upplevelserna på vårdboendet där han vistades några månader under tillfrisknandet skakade om honom.

– Jag bodde med dementa som skrek, slogs och spottade. Personalen pratade inte alls med mig. Jag fick inte gå ut och rehabiliteringen var meningslös. När jag klagade på att bingobrickorna var trasiga fick jag bara höra att ”de duger till er”. Det var förfärligt.

Däremot är han mycket nöjd med efterföljande hjälp från hemtjänsten.

– Maten var god och personalen jättebra. Ingen var

otrevlig, även om de alltid var stressade.

Först befarade Kenth Fredriksson att vännerna skulle se honom som ”pestsmittad” och ta avstånd. Så blev det inte.

Genom organisationen Noaks ark har han fått stöd och nya kontakter. Han beslöt att vara öppen även med diagnosen och har varit ute och föreläst om sin bok ”Pånyttfödd” där han berättar om sjukdomen.

Beskedet om cancer, först i tjocktarmen och sedan i levern, blev rejäla bakslag. Behandlingen har varit tuff och sjukdomen har begränsat honom.

– Jag bryr mig inte om min hiv. I dag tar jag bara en tablett om dagen och har inga biverkningar. Cancer är värre, det kan man dö av.

Kenth Fredriksson försöker leva i nuet. Han sjunger i kör, spelar teater, går på musikalerna och konserter, målar och vistas ute i naturen. Dessutom deltar han i ”Äldreprojektet” som drivs av organisationen Hiv-Sverige. Han vill gärna bidra med sina erfarenheter av äldreomsorgen och vet redan vad han tycker är viktigast den dag han inte klarar sig själv.

– Jag vill inte bli isolerad och det måste finnas aktiviteter. Skräcken är att sitta som en idiot och bara glo rakt fram tills jag dör.

TEXT: MARIA

WERNER

maria.werner@sydsvenskan.se

FOTO: JULIA

LINDEMARM

inpalivet@sydsvenskan.se

